

Є очевидним, що формування ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні є неминучим, але за умови належного нормативно-правового забезпечення засад його функціонування. Закономірно, що перед Україною постало надзвичайно важливе і складне завдання щодо вдосконалення нормативно-правової бази в земельних питаннях, яке б забезпечило реалізацію права власності громадян на земельні ділянки.

Підсумовуючи дослідження, можна зробити деякі узагальнення стосовно можливості прийняття Закону України “Про ринок земель”, і тому його принциповими завданнями можна вважати:

– законодавче закріплення механізмів державного регулювання ринку земель, з метою попередження недобросовісних дій суб’єктів ринку земель і попередження зловживань із земельними ділянками сільськогосподарського призначення;

– здійснення систематизації діючого земельного законодавства шляхом його кодифікації.

Отже, прийняття Закону України «Про ринок земель», чи «Ринок земель сільськогосподарського призначення» із врахуванням запропонованих підходів дозволить створити правові передумови для запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення, який передбачатиме законодавчо врегульоване державне регулювання процедури відчуження власниками прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення із одночасною мінімізацією його можливих негативних суспільно-економічних наслідків.

В цілому ж можна констатувати, що світовий досвід показує, що регулювати ринок земель набагато ефективніше, ніж заганяти його «в тінь». Законодавство багатьох європейських країн передбачає існування системи регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення, враховуючи характерні історичні чи національні особливості, економічну чи соціальну ситуацію в кожній країні.

Література

1. Електронний ресурс. Урядовий кур’єр від 24 червня 2011 р. -ukurier.gov.ua/.../dumki-ekspertiv-shodo-zemelnoyi-reformi/
2. Носік В. В. Право власності на землю українського народу. Монографія / В. В. Носік. – К. : Юрінком Інтер, 2006 – 544 с.
3. Безпалько Р. І. Економіка, планування та управління в галузях. – Збірник науково-технічних праць / Р. І. Безпалько, Ю. Ю. Воронюк. – Національний лісотехнічний університет України. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Випуск 23.
4. Кушнірук Б. – Чи потрібен аграріям ринок землі? / Б. Кушнірук. – Українська правда. Економічна правда. – 25 серпня 2011 року.
5. Фербунт Стефан /Урядовий кур’єр за 09.09.2011 р.
6. Шибанін В’ячеслав. - /Рідне прибужжя – газета Миколаївської обласної Ради за 09.08.2011 р.
7. Проект Закону України “Про ринок земель”. – [Електронний ресурс] Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=41981

Марія ПИСЬМЕННА

к.е.н., доцент

Кіровоградська льотна академія
Національного авіаційного університету

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЄС

Міжнародними нормами державних закупівель, що сформувалися під впливом найкращої практики їх здійснення в країнах ЄС, визначені основні принципи в сфері закупівель. Ці принципи акцентують увагу на таких невід’ємних умовах здійснення

державних закупівель, які б забезпечували належну ефективність використання державних коштів відповідно до правової основи кожної країни [3].

Законодавство може створювати бар'єри, накладаючи вимоги "купувати вітчизняне". Державний закупівельник може накласти бар'єри, приймаючи дискримінаційні рішення про присудження контрактів. Суб'єкти економічної діяльності також можуть створити бар'єри, таємно змовившись між собою, щоб нечесним чином впливати на ціни тендеру. Всі ці перепони створюють ефект порушення змагання на загальному ринку закупівель. Одне з основних цілей законодавства про державні закупівлі – це усунення існуючих бар'єрів і запобігання створенню нових. Це досягається за рахунок застосування основних принципів, що випливають із законодавства. У європейському законодавстві виділені наступні принципи.

З економічної точки зору, "змагання" виявляє ціни на товари і послуги різних суб'єктів економічної діяльності. Ці ціни діють як орієнтири і відображають умови попиту та пропозиції в той чи інший момент. Вони також відображають відмінності в якості, в термінах і умовах продажу різних (неоднорідних) наявних продуктів. Ось чому таке важливе місце має процедура оголошення. Оголошення гарантує найбільш широкий розголос і змагання, даючи можливість суб'єктам економічної діяльності брати участь, тим самим забезпечуючи максимально можливий вибір для замовника. Забезпечення справедливості змагання (або збереження "єдиного ігрового поля") - ключове завдання для досягнення продуктивних і економічних результатів закупівель. Законодавство про закупівлі намагається запобігти будь-яким порушенням або обмеженням змагання під час оголошення про закупівлі, а також має забороняти будь-які спроби зривати можливості подання заявки на тендер суб'єктами економічної діяльності. Такі спроби можуть прийняти безліч форм і можуть вплинути на товари або послуги або на самих суб'єктів економічної діяльності. В результаті, принципи не підтримують усунення бар'єрів вільного руху товарів, такі, як обмеження на ввезення і політику "купи вітчизняне" і бар'єри на свободу надання послуг, такі як спроби обмежити участь іноземних суб'єктів економічної діяльності в тендерах за допомогою використання вимог про місцеву реєстрацію. Захист конкурсу є питанням збереження принципів рівноправності звернення, щоб уникнути дискримінації, застосування взаємного визнання (еквівалентних продуктів і кваліфікацій) і забезпечення пропорційності будь-яких виключень [1].

Рівноправне звернення і недискримінація на рівні концептуального підходу є різними у своїх проявах. Усе законодавство про закупівлі спрямоване на збереження рівності між суб'єктами економічної діяльності. В європейському контексті, однак, ця рівність також ґрунтується і на "національності". Рівноправне звернення - це концепція, яка зазвичай вимагає ставитися до ідентичних ситуацій аналогічним чином або не застосовуватися до різних ситуацій аналогічним чином і вимагає аналогічне звернення до аналогічних суб'єктів. Тобто державний замовник не прийме до уваги переваги або труднощі, з якими стикаються окремі суб'єкти економічної діяльності, а вирішуватиме особу переможця закупівель виключно за результатами їх інформації, тобто на основі поданих ними тендерних заявок. Це дає можливість для об'єктивного оцінювання тендерних цін і якості тендера і ігнорує будь-які обставини, які не належать до виявлення економічно ефективного переможця тендера. Одночасно передбачається, що будь-які умови відповідності або походження учасника (заснованих на національності або місцевого учасника) автоматично дають початок нерівного поводження замовника, тому що ці умови будуть, по суті, дискримінувати певну групу (наприклад, іноземних) суб'єктів економічної діяльності або створювати протекцію іншим. Однак, при тому, що дискримінація в даному контексті може породити нерівне звернення, нерівне звернення не завжди породжує дискримінацію [2].

Принцип "Прозорість" виник недавно як самостійний принцип, хоча, напевно, краще вважати його інструментом, використовуваним для досягнення визначених цілей:

– публікація і доступність законодавства забезпечують зрозумілість і достовірність інформації для всіх зацікавлених осіб і дозволяють державному замовнику і суб'єктам економічної діяльності бути обізнаними про правила закупівель;

– вимоги оголошення гарантують прозорість відбіркового процесу.

– дострокове оприлюднення технічних специфікацій і критеріїв відбору та присудження, дозволяють зацікавленим особам перевірити, що вони справедливі і недискримінаційні.

– вимоги обліку і звіту забезпечують при необхідності контрольованість дій державного замовника.

Останнє також є фундаментальним аспектом “підзвітності”, тобто залучення чиновників з питань закупівель до відповідальності за їх рішення і дії. “Підзвітність” також часто є концептуальною складовою національних закупівельних систем і положення про прозорість посилюють цю підзвітність.

Деякі принципи викладені по-іншому у національних законодавствах європейських країн, наприклад “економія і ефективність”, “співвідношення ціни і якості”, “чесність” або “сумлінність” [2].

Ключовий економічний рушій, що лежить в основі закупівельних про-процесів - це необхідність забезпечення співвідношення ціни і якості для всіх закупівель. У Директивах це питання не акцентовано, але важливо зазначити, що потрібно законодавствам країн потрібно забезпечити чи не єдино важливий з точки зору результатів закупівель економічний результат щодо співвідношення ціни і якості. Термін “співвідношення ціни і якості” означає оптимальну комбінацію між різними факторами, пов'язаними з цінами і не залежними від них, які разом задовольняють вимогам державного замовника. Елементи, які складають оптимальну комбінацію цих різних факторів відрізняються у кожному випадку окремих закупівель і залежать від результатів, необхідних державному замовнику.

На Європейському рівні декілька різних інституцій залучені до питань державних закупівель. Найважливішою можна назвати Раду Європейського Співтовариства, яка діє або самостійно, або в співробітництві з Європейським Парламентом. Всі останні Директиви про закупівлі були прийняті цими двома інститутами спільно, використовуючи процедуру “спільного прийняття рішень”.

Рада наділена повноваженнями забезпечення координації спільної економічної політики держав-членів, приймати рішення і надавати повноваження комісіям для введення в дію норм, прийнятих Радою Європейського Співтовариства.

Однак, суттєвим є те, що Рада не має права ініціативи. Таким чином, вона не має повноважень вводити в дію законодавство, що не запропоноване комісіями.

Роль Європейської комісії також полягає у забезпеченні дієвості положень Договору і застосування відповідних заходів, прийнятих інституціями ЄС. Таким чином, поряд з дією в якості основного законодавця норм в сфері державних закупівель, комісія також відповідальна за застосування і забезпечення виконання Директив.

Література

1. Збірник директив ЄС з питань державних закупівель [Електронний ресурс] // Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС. – Січень 2015. – Режим доступу: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/.../EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf

2. Закон України [Електронний ресурс] // Про здійснення державних закупівель. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/89387>

3. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету [Електронний ресурс] // Контроль дотримання принципів державних закупівель. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/40.pdf>